

Suvestinė redakcija nuo 2016-06-23 iki 2018-04-30

Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-07-20, i. k. 2015-11469

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

**DĖL ELEKTROS ENERGIJĄ GAMINANČIŲ VARTOTOJŲ NAUDOJIMOSI ELEKTROS
TINKLAIS PASLAUGŲ KAINOS SKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2015 m. liepos 17 d. Nr. O3-435

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 19 punktu, 67 straipsnio 11 dalimi, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 13 dalimi, Elektros energiją gaminančių vartotojų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių principų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 326 „Dėl Elektros energiją gaminančių vartotojų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių principų aprašo patvirtinimo“, bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Atsinaujinančių išteklių skyriaus 2015 m. liepos 10 d. pažymą Nr. O5-241 „Dėl Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a :

Patvirtinti Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodiką (pridedama).

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

ELEKTROS ENERGIJĄ GAMINANČIŲ VARTOTOJŲ NAUDOJIMOSI ELEKTROS TINKLAIS PASLAUGŲ KAINOS SKAIČIAVIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektros energiją gaminančių vartotojų (toliau – Gaminantys vartotojai) naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja Gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos (toliau – Paslaugų kaina) nustatymo tvarką.
2. Metodikos tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius, nediskriminuojančius principus ir konkrečius skaičiavimo metodus Paslaugų kainai nustatyti.
3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 19 punktu, 67 straipsnio 11 dalimi, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 13 dalimi ir Elektros energiją gaminančių vartotojų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių principų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 326 „Dėl Elektros energiją gaminančių vartotojų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių principų aprašo patvirtinimo“.
4. Metodikoje naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Elektros energetikos įstatyme, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38 „Dėl Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

II SKYRIUS PASLAUGŲ KAINOS NUSTATYMO PRINCIPAI

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) nustato Paslaugų kainą 1 kWh atgauto iš skirstomųjų tinklų (toliau – ST) elektros energijos kiekio, kurį Gaminantis vartotojas prieš tai buvo pagaminęs ir pateikęs į ST.
6. Komisija, nustatydamą Paslaugų kainą, vadovaujasi objektyvumo ir priežastingumo principais, atsižvelgdama į skirstomųjų tinklų operatoriaus (toliau – STO) pateiktus duomenis pagal žemiau nurodytus kriterijus:
 - 6.1. ekonomiškai pagrįstus (būtinus) metinius kapitalo kaštus (toliau – Kapitalo kaštai), kurie nustatomi kiekvieniems kalendoriniams metams;
 - 6.2. ekonomiškai pagrįstus (būtinus) metinius operacinius kaštus (toliau – Operaciniai kaštai), kurie apskaičiuojami kiekvieniems kalendoriniams metams;
 - 6.3. kaštus elektros energijai, sunaudotai ją perduodant technologiniuose įrenginiuose ir savosioms reikmėms, įsigyti (toliau – Tinklų kaštai);
 - 6.4. kitus su paslaugų teikimu susijusius kaštus;
 - 6.5. Gaminančių vartotojų metinius pagamintos ir į elektros tinklus pateiktos elektros energijos kiekius;
 - 6.6. atgautus iš ST elektros energijos kiekius, kuriuos Gaminantys vartotojai prieš tai buvo pagaminę ir pateikę į ST;
 - 6.7. STO gaunamą naudą.

7. Komisija, atsižvelgdama į ST, prie kurių jungiami Gaminančių vartotojų elektros įrenginiai, įtampą, nustato:

7.1. Paslaugų kainą Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos;

7.2. Paslaugų kainą Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos;

8. Komisija Paslaugų kainą nustato:

8.1. Gaminančių vartotojų grupei, nurodytai Metodikos 7.1 punkte, pagal formulę:

$$PK_{vi} = \frac{K_{vi} + O_{vi} + TK_{vi}}{AK_{vi} + AK_{zi}} + \frac{PT_{vi} - TN_{vi}}{AK_{vi}}, \text{ Eur/kWh} \quad (1)$$

čia:

PK_{vi} – Gaminančių vartotojų, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos, Paslaugų kaina Eur/kWh;

K_{vi} – Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos, priskirtini Kapitalo kaštai, Eur;

O_{vi} – Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos, priskirtini Operaciniai kaštai, Eur;

TK_{vi} – Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos, priskirtini Tinklų kaštai, Eur;

PT_{vi} – kiti kaštai, susiję su paslaugų teikimu Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos, Eur;

TN_{vi} – STO patirta nauda ST vidutinėje įtampoje per praėjusius kalendorinius metus, Eur;

AK_{vi} – Gaminančių vartotojų, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST vidutinės įtampos, atgautas iš ST elektros energijos kiekis, kurį Gaminantys vartotojai prieš tai buvo pagaminę ir pateikę į ST, per kalendorinius metus, kWh;

AK_{zi} – Gaminančių vartotojų, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos, atgautas iš ST elektros energijos kiekis, kurį Gaminantys vartotojai prieš tai buvo pagaminę ir pateikę į ST, per kalendorinius metus, kWh.

8.2. Gaminančių vartotojų grupei, nurodytai Metodikos 7.2 punkte, pagal formulę:

$$PK_{zi} = \frac{K_{vi} + O_{vi} + TK_{vi}}{AK_{vi} + AK_{zi}} + \frac{K_{zi} + O_{zi} + TK_{zi} + PT_{zi} - TN_{zi}}{AK_{zi}}, \text{ Eur/kWh} \quad (2)$$

čia:

PK_{zi} – Gaminančių vartotojų, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos, Paslaugų kaina Eur/kWh;

K_{zi} – Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos, priskirtini Kapitalo kaštai, Eur;

O_{zi} – Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos, priskirtini Operaciniai kaštai, Eur;

TK_{zi} – Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos, priskirtini Tinklų kaštai, Eur;

PT_{zi} – kiti kaštai, susiję su paslaugų teikimu Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie ST žemosios įtampos, Eur;

TN_{zi} – STO patirta nauda ST žemojoje įtampoje per praėjusius kalendorinius metus, Eur.

9. Kapitalo kaštai suprantami kaip kaštai, kurių nepatyręs STO negalėtų saugiai ir efektyviai vykdyti reguliuojamos veiklos bei su ja susijusių teisės aktų įpareigojimų. Kapitalo kaštai apskaičiuojami kiekvieniems kalendoriniams metams. Kapitalo kaštai, kuriuos privalo padengti

Gaminantys vartotojai, nurodyti Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose, nustatomi proporcingai atsižvelgiant į Gaminančių vartotojų, nurodytų Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose per kalendorinius metus atgautą elektros energijos kiekį ir STO planuojamą paskirstyti elektros energijos kiekį ST vidutinėje ir žemojoje įtampose bei atitinkamai jiems pagal Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos nustatymo“ (toliau – Ribų metodika), nuostatas STO priskirtus Kapitalo kaštus.

10. Operaciniai kaštai suprantami kaip STO patiriami kaštai dėl ST remonto, priežiūros, eksploatavimo, taip pat administravimo, rinkodaros, pardavimo bei personalo kaštai ir kiti pripažįstami kaštai. Operaciniai kaštai apskaičiuojami kiekvieniems kalendoriniams metams. Operaciniai kaštai, kuriuos privalo padengti Gaminantys vartotojai, nurodyti Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose, nustatomi proporcingai atsižvelgiant į Gaminančių vartotojų, nurodytų Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose per kalendorinius metus atgautą elektros energijos kiekį ir STO planuojamą paskirstyti elektros energijos kiekį ST vidutinėje ir žemojoje įtampose bei atitinkamai jiems pagal Ribų metodikos nuostatas STO priskirtus Operacinius kaštus.

11. Tinklų kaštai nustatomi kiekvieniems kalendoriams metams. Tinklų kaštai, kuriuos privalo padengti Gaminantys vartotojai, nurodyti Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose, nustatomi proporcingai atsižvelgiant į Gaminančių vartotojų, nurodytų Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose, per kalendorinius metus atgautą elektros energijos kiekį ir STO planuojamą paskirstyti elektros energijos kiekį ST vidutinėje ir žemojoje įtampose bei atitinkamai dėl elektros energijos, sunaudojamos ją perduodant technologiniuose įrenginiuose ir dėl elektros energijos, sunaudojamos savoms reikmėms, įsigijimo pagal Ribų metodikos nuostatas STO priskirtus kaštus.

12. Kiti su paslaugų teikimu susiję kaštai nustatomi atsižvelgiant į STO įsipareigojimus, atsirandančius dėl Gaminančių vartotojų elektros energijos transportavimo, sisteminių paslaugų suteikimo bei į kitus STO patiriamus pagrįstus kaštus, susijusius su Gaminančiais vartotojais. Kiti su paslaugų teikimu susiję kaštai nustatomi:

12.1. Gaminantiems vartotojams, nurodytiems Metodikos 7.1 punkte, pagal formulę:

$$PT_{vi} = (pp + sp + kk) * AK_{vi}, \text{ Eur} \quad (3)$$

čia:

pp – perdavimo paslaugos sąnaudos, kurias STO patiria transportuodamas elektros energiją, Eur/kWh;

sp – Komisijos nustatyta sisteminių paslaugų kaina, Eur/kWh;

kk – kitos STO pagrįstos sąnaudos, Eur/kWh.

12.2. Gaminantiems vartotojams, nurodytiems Metodikos 7.2 punkte, pagal formulę:

$$PT_{zi} = (pp + sp + kk) * AK_{zi}, \text{ Eur} \quad (4)$$

13. STO gaunama nauda dėl Gaminančių vartotojų, nurodytų Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose, nustatoma įvertinant į elektros tinklus patiektus elektros energijos kiekius, kurie Gaminančių vartotojų nebuvo atgauti iš elektros tinklų per kalendorinius metus, ir kurių STO paskirstė ST vidutinėje ir žemojoje įtampose savoms reikmėms ir ūkio poreikiams ar technologiniams nuostoliams padengti. STO nauda nustatoma:

13.1. Gaminantiems vartotojams, nurodytiems Metodikos 7.1 punkte, pagal formulę:

$$TN_{vi} = (NK_{vi} * k), \text{ Eur} \quad (5)$$

čia:

NK_{vi} – per kalendorinius metus Gaminančių vartotojų, nurodytų Metodikos 7.1 punkte, pagamintas ir pateiktas, tačiau neatgautas elektros energijos kiekis iš elektros tinklų, kurį STO panaudojo ST vidutinėje įtampoje savoms reikmėms ar technologiniams nuostoliams padengti, kWh;

k – elektros energijos rinkos kaina, kuri nustatoma ateinantiems kalendoriniams metams, vadovaujantis Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Eur/kWh;

13.2. Gaminantiems vartotojams, nurodytiems Metodikos 7.2 punkte, pagal formulę:

$$TN_{zi} = (NK_{zi} * k), \text{ Eur} \quad (6)$$

čia:

NK_{zi} – per kalendorinius metus Gaminančių vartotojų, nurodytų Metodikos 7.2 punkte, pagamintas ir pateiktas, tačiau neatgautas elektros energijos kiekis iš elektros tinklų, kurį STO panaudojo ST žemojoje įtampoje savoms reikmėms ir ūkio poreikiams padengti ar technologiniams nuostoliams padengti, kWh.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Paslaugų kaina nustatoma 1 kalendorinių metų laikotarpiui ir jos galiojimo terminai sutampa su STO persiuntimo paslaugos kainų galiojimo terminais.

15. Komisija, nustatydamą Paslaugų kainą Gaminantiems vartotojams, nurodytiems Metodikos 7.1 ir 7.2 punktuose, naudojami STO pateiktais duomenimis.

16. Pirmaisiais Paslaugų kainos nustatymo metais Komisija Paslaugų kainą nustato įsigaliojus Metodikai, vadovaudamasi STO pateiktais duomenimis apie prognozuojamas į elektros tinklus pateikti ir iš elektros tinklų atgauti elektros energijos kiekio apimtį ir kitus kriterijus nurodytus Metodikos 6 punkte.

17. Nustatant Paslaugų kainą ateinantiems kalendoriniams metams, esant informacijos trūkumui, Paslaugų kaina nustatoma pagal STO pateiktus prognozuojamus duomenis apie į elektros tinklus pateiktą ir iš elektros tinklų atgautą elektros energijos kiekio apimtį ir ekonomiškai pagrįstus (būtinus) metinius kaštus bei kitus duomenis.

17¹. Nustatant Paslaugų kainą ateinantiems kalendoriniams metams STO, prie kurio valdomų ST nėra prijungta ir ateinančiais kalendoriniais metais neplanuojama prijungti Gaminančių vartotojų, Paslaugų kaina prilyginama Komisijos tam STO nustatytai persiuntimo paslaugos kainai.

Papildyta punktu:

Nr. [O3-191](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-22, i. k. 2016-17398

18. STO ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 15 d. privalo Komisijai pateikti duomenis, reikalingus Paslaugų kainai nustatyti, pagal Metodikos 1 priedą arba informaciją, jog prie STO valdomų ST nėra prijungta ir ateinančiais kalendoriniais metais neplanuojama prijungti Gaminančių vartotojų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3-191](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-22, i. k. 2016-17398

19. Paslaugų kainą Komisija nustato ir viešai paskelbia ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jų taikymo pradžios.

20. Komisija turi teisę iš Gaminančių vartotojų, STO, visuomeninio elektros energijos tiekėjo, nepriklausomų elektros energijos tiekėjų per Komisijos nustatytą protingą terminą gauti visą reikiamą informaciją ir (ar) dokumentus, būtinus Komisijos funkcijoms, susijusioms su Paslaugos kainos nustatymu, atlikti.

21. STO, pažeidęs Metodikoje nustatytus reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

22. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Metodikos laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodikos
1 priedas

Duomenys apie STO		Duomenys apie kontaktinį asmenį	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		el. Paštas	
Tinklapis			

STO TEIKIAMO DUOMENYS GAMINANČIŲ VARTOTOJŲ NAUDOJIMOSI ELEKTROS TINKLAIS PASLAUGŲ KAINAI APSKAIČIUOTI

sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Rodiklis	
1.	<i>ST vidutinėje įtampoje:</i>	
1.1.	Gaminančių vartotojų faktiškai atgautas elektros energijos kiekis per kalendorinius metus, kWh	
1.2.	Gaminančių vartotojų faktiškai į elektros tinklus pateiktas elektros energijos kiekis per kalendorinius metus, kWh	
1.3.	Gaminančių vartotojų neatgautas elektros energijos kiekis per kalendorinius metus, kWh	
1.4.	Kapitalo kaštai, Eur	
1.5.	Operaciniai kaštai, Eur	
1.6.	Tinklų kaštai, Eur	
2.	<i>ST žemojoje įtampoje:</i>	
2.1.	Gaminančių vartotojų faktiškai atgautas elektros energijos kiekis per kalendorinius metus, kWh	
2.2.	Gaminančių vartotojų faktiškai į elektros tinklus pateiktas elektros energijos kiekis per kalendorinius metus, kWh	
2.3.	Gaminančių vartotojų neatgautas elektros energijos kiekis per kalendorinius metus, kWh	

2.4.	Kapitalo kaštai, Eur	
2.5.	Operaciniai kaštai, Eur	
2.6.	Tinklų kaštai, Eur	
3.	Perdavimo paslaugos kaštai, kuriuos STO patiria transportuodamas Gaminančių vartotojų elektros energiją, Eur/kWh	
4.	Kiti STO pagrįsti kaštai, Eur/kWh.	

Pakeitimai:

1.
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas
Nr. [O3-191](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-22, i. k. 2016-17398
Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. O3-435 „Dėl Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo